

Szuromi Pál

amikor...

Egy Zelk Zoltán- és egy Chagall-kép alá

*amikor amikor
elszenesedett lábbal,
égő hajjal futottam,
amikor amikor
álmaim hamuját a
szél utánam sodorta,
amikor amikor
tankok dörögtek rajtam
s zörögtek áthajtott
szekerek, amikor
tarkómat golyó fúrta,
és dobtak gödörbe--- **

amikor amikor
beléptem
a fénylő Nagyterembe,
s beszipantott újra
a hatalom édes fűszere,
az a végzetemmé lett
mediterrán klíma,
s elegánsan
(Armani-kosztüm,
lábamon éjszínű *Gucci,*
csuklómon diszkrét *Cartier-óra)*
amikor
mintegy úszva
ebben a puha és édes közegben
– *bonjour-bonjour-hello-good morning* –
elindultam, mint annyiszor,
s haladtam a selyemfényű lámpák alatt,
az óriás kelimszönyegen,
haladtam
Birodalmunk szív-csakrájának
szószékéhez, pulpitusához,
hogyan kimondjam,
az aznapra rendelt Igéket,
parancsba adjam
a történelmi, korszakalkotó stb. —

– –amikor
újra rám tört,
szinte méhemig hatoló
rettentő ütéssel
újra rámtört, megütött,
és hatéves, védtelen kislány-énembe
taszított vissza
az az egykori brutális pillanat:
ott, szinte érintésre tőlünk,
a felrobbant,
széttépett holttest előtt - -
Papi már nem tudta
szemem időben befogni
nem tudott időben
elvonszolni onnan,
hogya ne lássam azt a széttépett
valaha-volt embert,
hogya ne lássam
a valaha-volt ember húscsomóját,
hogya ne lássam
a kifordult, kiömlő beleket,
a csontok, a hús iszonyú
mészárszékét,
egy autó tükrén a velőt,
az áldozat agyvelejét

– amikor
Papi üvöltve vonszolt volna el
üvöltve NE NÉZZ ODA!
SEMMI NINCS OTT,
NEM LÁTTÁL SEMMIT, ORSIKÁM!
EZ NINCS, EZ MEG SEM TÖRTÉNT VELED!!

Amikor Papi
bevonszolt az Operába,
már forrongott a Ház,
mindenki kábult izgalommal
várta a Mestert,
aki nemrég
fölfestette a mennyezetre
azt a mágikus csodát,
és az illatárban ott úszott,
hogya *Chagall s Rameau,*
Debussy, Mozart – s én,
nem tehettem semmit ellene,
Papa kabátjára hánytam,
mert jött, itt termett,
JELEN VOLT
az az utcai húspép
bomba-szaggatta cafatjaival- -
majd amikor Papi fölvitt

a kupola alá, egészen közel
a Chagall-kép varázslatához:
„Csak ez van, Kicsim,
EZ a valóság,
ez az éteri kék,
a szárnyas hegedű,
a táncoló
súlytalan lebegő Odette,
a lelkek tűzvirága –
mindig, mindig erre gondolj,
EZT IDÉZD ELŐ,
ha rád tör valami *kellemetlen*,
ha árnyékba borít,
ha bármi rontja a kedved,
AMIT TE VALÓSÁGNAK HISZEL!
noha a valóság, az IGAZI az,
amit te a képzeleteddel,
AZ ÁLMAIDDAL LÁTSZ.”

Így védett Papi a *traumáktól*,
és védett vele még sereg lélek-gyakornok,
éveken át tartó tréningeken
sok magasan képzett
lelki doktor.

Jaj, Papi! olykor
nem is olyan könnyű!

*amikor elszenesedett lábbal,
égő hajjal futottam
nem akarom látni!
amikor tankok dörögtek rajtam
szenvedek látni
amikor
tarkómat golyó fúrta
nem akarom látni!
és dobtak gödörbe-- --
reszketek látni
amikor elszenesedett
égő hajjal futottam*

„Orsi, édes Orsi,
Drága Elnökasszony!
azért *ezek* mégiscsak emberek,
akikkel gyilkoltatjuk egymást...”
*amikor tankok dörögtek rajtam
nem akarom látni!
tarkómat golyó fúrta
elég volt látni!
és dobtak gödörbe ...*

elszenesedett lábbal...
álmaim hamuját a szél...
és dobtak gödörbe
dobtak
dobtak gödörbe
mert gyűlölöm látni! * *

„Édes Elnökasszony,
ezek mégiscsak emberek,
akik szétroncsolt-testtel-
szívvel-tüdővel-
kifordult-belekkkel,
kifröccsent-velővel
tankok-csővére-égve-
kínjukban-földet-
saját-húsukat-rágva - - -
azért mégiscsak,
drága Elnökasszony, azért mégiscsak...!”

– és akkor,
ahogyan rámtört,
fojtó karmait a Rém
most épp oly gyorsan vette le rólam,
s amikor amikor
szabad lettem újra
én, ÉN, önmagam ismét,
könnyedén megtelve
színekkkel, dallamokkal
Chopin-t, Rameau-t
Chagallt látva és érezve
s élvezve újra,
elindultam a Szószék,
a Birodalom
hirdető és ítélkező pulpitusa felé,
hogy Törvénné váljon
minden óhajom,
s tankokra, bombákra, lövegekre,
korszerű húscsapat-darálókra,
rokkantakat-hullákat-
árvákat-s-özvegyeket gyártó
fegyverekre –
egymilliárd lőszerre
újabb százmilliárdot kérjek

* Zelk Zoltán-
* * Adamis Anna-idézet

2023. július 30 – augusztus 1.

